„Drie", zei ze. „Een van vijf, een van drie, en een Baby. Maar mijn man", en hardnekkig keerde ze tot haar gedachtengang terug. „Hij heeft me nog nooit eerder alleen gelaten, en nu — nu is hij al zoo lang weg."

„Er zijn zooveel vrouwen als u", trachtte het vrouwtje troostwoorden te vinden. Maar ze weerde die woorden af, wilde ze niet hooren. — Hoog doemde het stationsgebouw op aan het eind der lange, rechte straat.

„We zijn toch wel vroeg genoeg?" zei ze angstig, en wilde haastig vooruitloopen. Maar dat kon ze niet. Ze moest naast het vrouwtje blijven voortsukkelen, langzaam, sloffend, alsof daar waren onzichtbare machten, die haar terug trachtten te dringen.

In de drukte voor het stationsgebouw raakte ze het vrouwtje kwijt. Ze stond alleen in de hal, en ze wist niet, waar ze moest zijn. Daar was het geweest, aan dat loketje, dat Frits de kaartjes gekocht had, toen ze naar buiten zouden gaan om een villa te huren voor de zomermaanden. Ze had wat rondgedrenteld in wachten op hem.... Hij was in het lichtgrijs geweest, met een strooheed. En hij had bruine schoenen aan. Ja, ze wist het zèker: bruine schoenen.

Een stroom van menschen golfde de trappen op. Meest vrouwen. Zij volgde den stroom. Kwam er dan nooit een eind aan de trappen, die zich wentelden hooger en hooger, waren er dan steeds maar meer vrouwen, die opklommen, het leed tegemoet?

Ze had alle begrip van tijd verloren. Ze klom moeizaam mee, wenschte niet eens meer het perron te bereiken. En toen ze er aankwam, viel ze neer op een bank.

Met grommend, donderend, knarsend geweld kwam de trein binnenstoomen.

De trein....

Ze bleef zitten, keek als verdwaasd naar de gewonden, verminkten, die uitgedragen werden, een lange, smartelijke rij. Hoe zou ze daaronder Frits kunnen vinden? Als hij er bij was.... Daar liep een dokter, dien ze kende. Ze zou hem vragen.... wat? Of Frits er bij was, of hij iets wist van Frits? Durfde ze... durfde ze werkelijk? „Dokter", riep ze. — Haar stem klonk heesch en onduidelijk. — Nog eens trachtte ze te roepen: „Dokter." En omdat hij niets hoorde, stond ze op, liep ze hem na het groote perron over; ze haalde hem niet eerder in, voor ze gekomen waren aan den allerlaatsten wagen.

„Frits", zei ze. „Is hij hier?"

Hij scheen te aarzelen. — „Is hij hier?" klaagde ze weer haar vraag.

„Ja", zei de dokter, „maar...."

„Dood?" Ze greep zich aan zijn mouw vast.

„Nee, niet dood. Maar gewond, en...." — Ze wachtte op meèr woorden, die de dokter haar zeggen zou. Maar hij zweeg. Bleef zwijgen.

Toen vroeg ze: „En waar is hij? Waar is Frits dan?"

„Hier", zei de dokter, een coupé-deur opentrekkend.

En daar, in de nauwe beslotenheid van den duffen waggon, zag ze een man liggen. Was dat Frits? Kon dat ooit Frits geweest zijn? Ze klom op de treeplank, durfde direct niet binnengaan. De man draaide zijn hoofd om. En ze keken elkaar aan. Ze zag het wreed-verminkte gezicht, de oogen zonder glans, zonder uitdrukking, en ze gilde haar ontzetting uit in een langen, snerpenden, snijdenden gil, die op het perron eindeloos weerkaatst scheen te worden....

* * *

„Vrouwtje! Vrouwtje dan! Wat is er? Heb je gedroomd?"

In nog-niet-begrijpen keek ze rond, zag ze onduidelijk de voorwerpen in de schemerende kamer, de kerstcadeautjes op tafel, den brandenden haard. Over haar heengebogen stond Frits.

„Droomde je?" vroeg hij weer.

Ze verborg haar hoofd in beide handen, en snikte, nóg huiverend van ontzetting, als ze dacht aan Frits' verminkte gezicht. Hij liet haar uithuilen, af en toe sussende woordjes sprekend: „Maar kindje, stil dan, is het zóo erg, wat je gedroomd hebt? Kun je het mij niet vertellen? Nog niet? Nog even wachten?"

Toen ze haar handen van haar gezicht liet afglijden, veegde hij liefkoozend de tranen weg. En zij, hem dicht naar zich toetrekkend, zóo dicht, alsof ze hem nooit weer los zou willen laten, begon te vertellen van haar droom. Ze beschreef haar ontzettenden angst, en gekomen aan het gruwelijke slot, huilde ze weer, haar hoofd tegen zijn schouder aangedrukt. — „Maar wijfje, het was toch maar een droom. Ik ben nù toch immers bij je. En kijk eens, daar liggen al de kerstpakjes op tafel. Pas op hoor, aanstonds ga ik er eentje openmaken. Er is vast wat voor mij bij." Hij trachtte haar af te leiden, als was ze een kind, dat verdriet had. En zij koesterde zich in de warmte van zijn liefkoozingen, alsof ze die jaren had moeten ontberen.

Zoo bleven ze nog tezamen, tot trippelvoetjes door de gang kwamen rennen, en knuistjes kwamen beuken op de deur van haar kamer. Frits maakte ze open. Janneman en Martha.

„We zijn erg lang alleen geweest", zei Jan verwijtend.

„Mammy, zoete Mammy", kweelde Martha, klimmend op haar schoot, en als een liefkoozend poesje duwend het warme snuitje tegen haar gezicht. Jan stond tusschen Vaders knieën, keek ernstig.

„Baby heeft een heele poos gehuild", verkondigde hij dan, haast plechtig.

„Heb jullie Moeder gemist?" vroeg Frits, streelend zijn ronde, bruine bolletje.

„Ja", zei hij, „Moeder blijft anders nooit zoo lang weg."

En dan, in een drang om al haar liefde te geven, omsloot ze Jan en Frits mee in haar innige omhelzing.

„Lievelingen", zei ze, „o jullie lievelingen."

*

Den volgenden avond straalde de kerstboom. En het was alles juist, zooals ze het zich had voorgesteld, toen ze des middags gewinkeld had in de stad. Frits hief Baby omhoog, die kraaide en de lichtjes trachtte te grijpen. En haar kleine, mollige beentjes trappelden tegen zijn borst. Jan joeg het automobieltje door de kamer, af en toe juichend: „Vader, kom eens kijken! Hij heeft een bocht gemaakt. Om de tafel. Vader, zag je het wel? Zag je het ook, Moeder?" Zijn oogen tintelden, zijn stem sloeg over van pret.

En Martha, zoet, dicht bij Moeder, kleedde de pop aan en uit, nu het roode manteltje met het witte hoedje, dan het witte jurkje met het roode mutsje.... Toen ze naar bed waren, de kinderen, en stilte kwam heerschen in de kamers, waar de hooge, jolige stemmetjes weergalmd hadden, doofde ze samen met Frits de kaarsjes, langzaam, één voor één....

„Was het een mooie avond voor je?" vroeg Frits.

„O ja, ja zeker", zei ze haastig. „Wat waren die kinderen dol hè?"

„Ja, maar jij was wat stil. Er hinderde je toch niets?"

Ze schudde van „neen, niets." — Toen het laatste kaarsje uit was, en de kamer in donker, gingen ze samen naar haar heiligdom, waar ze neerzaten, als den middag tevoren.

„Martha, wat is er?" drong hij weer. „Je hebt iets, dat je hindert, Martha...."

„Ja, er is iets", zei ze droomerig. „Je vindt het misschien belachelijk, en heel dom en kinderachtig van me." Maar... maar Frits, ik kàn dien droom van gister niet van me afzetten. Ik moet er aldoor aan denken."

„Dwaas kindje...."

„Ja, dat zeg je nu. En tòch.... Frits, als ons land ook in oorlog zou komen, dan zou ik immers dien angst werkelijk leeren kennen. En nu.... och, ik kan me misschien niet goed uitdrukken.... maar het is „Vrede op aarde", Frits. 't Is Kerstmis. En wat zullen er veel, onnoèmelijk veel vrouwen zijn, waarvoor die dag nu geèn feestdag kan zijn, zooals het voor ons geweest is. Vin-je het dan ook geen wreede bespotting Frits, dat er gesproken wordt van Vrede op Aarde, terwijl er overal gestreden wordt. En zooveel geleden?" — Ze staarde peinzend in het vuur. — „'k Heb het nooit zoo gevoeld, Frits. Ik was zoo egoïstisch-gelukkig zie je. Wij leven hier zoo rustig en tevreden. En zooveel droefheid om ons. Hoevelen zullen dat niet eens bedenken. En al zou men er aan denken, wordt hiermee dan voldaan aan den heiligen plicht dien Kerstmis ons oplegt? Moeten we niet iets doen? Moet ìk niet iets doen? Al is het maar een kleinigheid, om een beetje leed te verzachten? Vin-je 't goed, dat ik een paar kindertjes in huis neem? Er zijn hier zooveel van die stumperds, die Vader en Moeder verloren hebben in den strijd om hun land. Mag ik, Frits?" — „Het zal zoo druk voor je worden, kindje." — „Druk? 'k Zou het zoo heerlijk vinden. Je bent er niet op tegen, hè? Heelemaal niet, hè?"

En dan met een zuchtje van verrukking: „O Frits, nu kan ik pas met mijn Kerstmis tevreden zijn."

Cissy van Marxveldt.

HYACINTEN.

Wanneer men hyacinten op glazen in de kamer in vollen bloei wil hebben, dient men op verschillende dingen te letten. In de eerste plaats zorge men er voor, dat de bollen van goede kwaliteit zijn. Minderwaardige bollen zullen in aarde geplant, betere en mooiere bloemen geven, dan wanneer men ze op glazen zet. Wanneer men de bollen op de glazen zet, moet men vooral ervoor zorgen, dat het water niet aan de bollen raakt. Men laat het ongeveer 1 cM. van den bol af. Om te voorkomen, dat het water aanslaat of onzuiver wordt, legt men er een klein stukje houtskool in. Dan worden de glazen op een donkere koude plaats gezet. 't Beste is in een kelder of in een kast van een kamer, waarin niet gestookt wordt. Daar blijven de glazen staan, totdat de hyacinten-wortels het geheele glas vullen. Als de bollen in het licht staan, zal de punt natuurlijk ook uitgroeien. Is er eentje bij die wat omhoog komt, dan zet men er een peperhuisje op. Wanneer dus de wortels goed gevormd zijn, is de tijd gekomen, om de glazen in het volle daglicht te plaatsen. Vooreerst echter nog in een koel vertrek, want wanneer ze te vroeg in de verwarmde kamer worden verplaatst, zullen de bloempjes reeds verschrompelen, voordat ze goed uitgekomen zijn. Als de bloemtros flink zichtbaar is, mogen ze in een verwarmd vertrek geplaatst worden. 't Beste is, te zorgen dat het een beetje geleidelijk gaat van de koude naar de warme temperatuur. Als de bollen vroegtijdig gezet worden, kunnen ze reeds met Kerstmis bloeien. Men ziet ze meestal echter veel later in bloei.

